

vil give Plads til den Befolkningsforøgelse ude paa Landet, der er naturlig og ønskelig i et Landbrugsland som Danmark. — For at bidrage til, at der kom flere og flere af saadanne Brug, har der da ogsaa i mangfoldige Aar været Bevægelser oppe for at indkøbe større Ejendomme og udstykke dem. Disse Bevægelser have dog som oftest ikke naaet større Resultater. Man har overvurderet, hvad der kunde udrettes ad denne Vej, og overset de praktiske Vanskeligheder; derfor har man grebet Sagen uheldigt an. Det nytter ikke at tænke paa en stærkt forceret Udstykning af store Gaarde. Det vilde kun føre til et daarligt Resultat. Udbudet af Parceller vilde blive for stort, Efterspørgslen for lille. Priserne paa Brugene vilde falde, eller de vilde staa uafhængede i meget lang Tid. Det vil desuden vise sig at være en Misforstaaelse, at store Gaarde i al Almindelighed egne sig til at indkøbes til Udstykning. Hvor saadanne Gaarde ere i god Drift og forsynede med tidssvarende Bygninger, ere de for dyre. De Parceller, der kunne udbydes derfra, ville ikke blive at faa til godt Køb. Og naar der skal bygges ny Bygninger paa dem, ville de derpaa grundede Ejendomme naa op til Priser, som blive over de gængse. Man maa derfor have sin Opmærksomhed henvendt paa saadanne særlige Tilfælde, hvor Omstændighederne ere gunstige, f. Eks. hvor Jord uden Bygninger bortsælges (Præstegaardsjord, anden Embedsjord eller Ejendomme, hvis Bygninger ere nedbrændte), eller hvor Bygningerne ere gamle, forfaldne eller uhensigtsmæssige, saa at de kun udgøre en ringe Del af den samlede Ejendoms Værdi. Ogsaa andre Forhold kunne bevirke, at en større Ejendom ganske særlig egner sig til Udstykning. Her vil der være et begrænset, men naturligt Virkefelt for de Bevægelser, som rejse sig for at tilvejebringe de ovenfor nævnte hensigtsmæssige mindre Brug til en rimelig Pris. At der herved vil kunne fremmes en for vort Folk i det hele sund Udvikling, erkendes vistnok af alle.

Nærværende Lovforslag har til Formaal gennem mindre Udlaan af Stats-Laanefonden at støtte saadanne Bevægelser. Laanene kunne dog kun gives til Foreninger, der udelukkende dannes med dette Formaal for Øje, og som renoncere paa at have nogen Fortjeneste derpaa. Disse Foreninger maa underkaste sig Ministeriets Forskrifter, og det vil bl. a. blive at paase, at det ikke er pro forma Foreninger, dannede af nogle faa Mænd, som ad denne

Vej ville søge at fremme deres egne Interesser, f. Eks. at afhænde større Ejendomme, i hvilke de selv ere interesserede. Der er Grund til særlig at støtte de Foreninger, som have en større Tilslutning paa den paa-gældende Egn, da saadanne Foreninger have Betingelserne for at lede Udstykningen bedst og forstandigst. I øvrigt er det Meningen at stille Foreningerne saa frit som muligt. De have Lov til at fordele Parcellerne, som de selv ville; de kunne, hvis de ville, lade udlægge Parceller med saa stort et Areal, at den derpaa grundede Ejendom naar over 12,000 Kr., kun kunne de ikke stille en eventuel Køber af en saadan Parcel i Udsigt, at han kan faa et 2den Prioritetslaan af Stats-Laanefonden; de kunne ogsaa lade en Hovedparcel blive tilbage. Paa den anden Side er der givet Landbrugsministeren Bemyndigelse til at fritage disse Foreninger for Forpligtelse i saa Henseende. En saadan Bevægelsesfrihed vil gøre det muligt, at Udstykningen kan foregaa paa den mest praktiske og den mest rentable Maade.

I øvrigt bemærkes til de enkelte Paragraffer:

ad § 1.

Med Hensyn til Bedømmelsen af om en Ejendom er at faa „paa billige Vilkaar“ og egner sig til Udstykning, vil Finansministeren kunne henholde sig dels til den sidste Vurdering til Ejendomsskyld dels til indhentet Erklæring fra vedkommende Vurderingsformand.

ad § 2.

Det er, som ovenfor fremhævet, ikke Meningen at fordre, at der i Vedtægterne findes Bestemmelser, som binde til, at Parcellerne skulle holdes inden for bestemt afstukne Størrelses-Grænser. Men det bør af Vedtægterne fremgaa, at Hovedhensigten med Udstykningen dog er Tilvejebringelse af *mindre* Brug. Man har anset det for rigtigst at give Foreningerne Frihed til at overdrage Parcellerne enten til Livsfæste, Arvefæste eller fri Ejendom.

ad § 4.

Principet i Loven er helt igennem det, at man benytter Adgangen til at faa eller beholde 1ste Prioritets-Laan hos Kreditforeningerne eller lignende Udlaans-Institutioner, saa at der fra Statslaanefonden kun bliver Tale om et lille Udlaan i 2den Prioritet. Hvis man tør gaa ud fra, at der i disse Ejendomme, naar de købes gunstigt, vil være en 1ste Prioritet